

Ikäihmisten asumispalveluiden palveluverkkosuunnitelman päivittäminen

Aluehallitus 20.10.2025 § 345
13192/00.01.02.00/2025

Valmistelija toimialajohtaja Jorma Haapanen, puh. 040 538 9357, tulosaluejohtaja Raila Lahtinen, puh. 050 370 4754

Selostus Aluevaltuusto on käsitellyt 9.4.2024 kokouksessaan lyhytaikaista ympärivuorokautista palveluasumista osana palveluverkkopäätöstä. Lyhytaikainen ympärivuorokautinen palveluasuminen päätettiin keskittää ensivaiheessa kuuteen yksikköön Kanta-Hämeen hyvinvointialueella. Palvelurakennemuutoksen edetessä tavoitteena on, että lyhytaikainen ympärivuorokautinen palveluasuminen keskitetään kolmeen yksikköön/kiinteistöön vuoteen 2028 mennessä.

Terveyspalveluiden toimialalla on esitetty Janakkalan sairaalan osastotoiminnan siirtämistä Assi-sairaalaan. Tämä hyväksyttiin aluehallituksessa 6.10.2025. Tämä ratkaisu vapauttaa tiloja Janakkalan sairaalassa ikäihmisten palveluiden käyttöön (30-35 asiakaspaikkaa). Samanaikaisesti myös Riihimäen sairaalasta vapautuu osasto 5:n tilat, jotka ovat toimineet väistötiloina ikäihmisten palveluiden arviointi- ja kuntoutusyksikölle (26-28 asiakaspaikkaa).

Näihin vapautuviin Janakkalan ja Riihimäen sairaalan tiloihin esitetään siirrettäväksi kevään 2026 aikana Ilveskodin toiminta (18 asiakaspaikkaa) ja Tapailakodin toiminta (44 asiakaspaikka). Sekä Ilveskodissa, että Tapailakodissa toiminta on pääosin lyhytaikaista ympärivuorokautista palveluasumista, jolloin lyhytaikaisten asiakkaiden varsinaiseen asuinpaikkaan muutoksella ei ole vaikutusta.

Tämä toimitilamuutosesitys Ilveskodin ja Tapailakodin osalta tukevat jo aiempaa palveluverkkopäätöksessä asetettua tavoitetta. Janakkalan Tapailakoti on entinen vanhainkoti ja ei vastaa kaikilta osin enää nykyisiä ympärivuorokautisen palveluasumisen vaatimuksia. Kiinteistö on käyttöikänsä loppuvaiheessa ja kiinteistön korjaus vaatisi suuria investointeja. Janakkalan sairaalan tilat sen sijaan ovat erinomaiset ja erityisesti kuntoutus/lyhytaikaisille asiakkaille. Tapailakodin vuokrasopimuksesta pystytään luopumaan, jolloin hyvinvointialueelle syntyy noin 500 t€:n säästö vuodessa. Tapailakodin omistaa yksityinen taho.

Lopen Salmela-yksikkö esitetään muutettavaksi lyhyt- tai pitkäaikaista yhteisöllisen asumisen yksiköksi. Salmelassa aiemmin ollut ympärivuorokautisen palveluasumisen asiakkaat ja sen henkilöstö on siirtynyt uuteen Willa Eedilään syyskuussa 2025.

Hämeenlinnan seudulla esitetään, että Tuuloksessa sijaitseva nykyisen pitkäaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen yksikön Birgittakodin (14 asiakaspaikkaa) muuttamista pitkäaikaisen yhteisöllisen asumisen yksiköksi. Birgittakoti sijaitsee samassa kiinteistökokonaisuudessa, jossa on jo lyhytaikaisen yhteisöllisen asumisen yksikkö, jolloin niiden toiminta tukee paremmin toisiaan.

Forssassa esitetään Forssan arviointi- ja kuntoutusyksikön toiminnan siirtämistä vuoden 2026 aikana Heikanrinteen-asumisyksikköön tiloihin, jotka ovat tällä hetkellä kotihoidon henkilöstön käytössä. Tilat ovat alun

perin suunniteltu asumiseen tarkoitetuiksi, joten on perusteltua palauttaa tämä tila asumiskäyttöön. Heikanrinne on kiinteistö, jossa toimii tällä hetkellä neljä pitkäaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen yksikköä. Heikarinteessä on yhteensä 93 asiakaspaikkaa. Kotihoidon henkilöstölle on jo löytynyt korvaavat tilat. Arviointi- ja kuntoutusyksikön sekä Heikanrinteen muiden asumisyksiköiden toiminta tukee toisiaan.

Jokioisten Intalankartanon osalta esitetään, että Onnelan (16 asiakaspaikkaa) asumisyksikkö jatkaa toimintaansa pitkäaikaisena ympärivuorokautisen palveluasumisen yksikkönä. Jokioisten Intalankartanossa on tällä hetkellä yhteensä 74 asiakaspaikkaa ja siellä toimii neljä erillistä yksikköä. Palveluverkkopäätöksessä Onnelan yksikön tiloihin suunniteltiin siirrettäväksi terveystalouden toimintaa, mutta niitä ei ole enää tarvetta siirtää, joten Onnelan-yksikön toimintaa on perusteltua jatkaa nykyisellään.

Esitetyissä muutoksissa on huomioitava aivan erityisesti yksiköissä olevat pitkäaikaiset asiakkaat ja heidän tilanteensa. Muutosten toimeenpanosta laaditaan erillinen suunnitelma. Asumispalveluissa muutoksia koskevien yksiköiden henkilöstölle on pidetty tarvittava yt- info. Tulevista mahdollisista muutoksista on tiedotettu niiden yksiköiden omaisia/läheisiä, joita muutokset koskettavat.

Palveluverkkomuutoksista on käyty välitöntä keskustelua muutoksen kohteena olevien työntekijöiden kanssa. Muutoksen toimeenpano edellyttää tuotannollistaloudellisia yhteistoimintaneuvotteluita toteutusvaiheessa, koska osa muutoksista saattaa sisältää muutoksia palvelussuhteen ehdoissa. Työntekijälle, saattaa tulla muutoksia tehtävään työhön tai työnkuvaan, työyhteisöön, lähijohtajaan, työ sopimuksen ehtoihin kuten nimikkeeseen, työaikaan, palkkaukseen tai pääasiallisen toimipisteen sijaintiin.

Osapalveluverkkoa koskevista muutosten toimeenpanosta eivät edellytä tuotannollistaloudellisia yhteistoimintamenettelyitä, mutta toimeenpano edellyttää yhteistoiminnallista keskustelua henkilöstön kanssa.

Nykyisessä toiminnassa olevaa henkilöstöä tarvitaan myös uusissa tiloissa. Tuotannollis- taloudellisten yhteistoimintaneuvotteluissa ei lähtökohtaisesti tavoitella henkilöstövähennyksiä. Mikäli muutoksesta ei päästä työntekijän kanssa yhteisymmärrykseen, neuvottelut saattavat johtaa myös irtisanomisiin. Vaihtoehtoja uudelleen sijoittumiselle pyritään ennakoimaan siten, että työntekijöillä olisi mahdollisuuksien rajoissa, valittavana uusi sijoittuminen, useammasta vaihtoehdosta, irtisanomisen välttämiseksi.

Toimivallan peruste Kanta-Hämeen hyvinvointialueen hallintosääntö 9.3 § 2 kohta

Hyvinvointialuejohtajan päätösesitys

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle päätettäväksi, että

1. Janakkalan Tapailakodin ja Hämeenlinnan Ilveskodin toiminnot siirretään Janakkalan sairaalan ja Riihimäen sairaalan (osasto 5) tiloihin kevään 2026 aikana
2. Pitkäaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen yksikkö Birgittakoti muutetaan toiminnaltaan pitkäaikaiseksi yhteisöllisen asumisen yksiköksi.
3. Forssan arviointi- ja kuntoutusyksikön toiminta siirtyy nykyisen

osaamiskeskuksen tiloista Heikanrinteeseen kotihoidon henkilöstön käytössä olleisiin tiloihin

4. Jokioisten Intalankartanon pitkäaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen yksikkö Onnela (16 asiakaspaikkaa) jatkaa toimintaansa

5. Lopen Salmelassa tuotetaan jatkossa lyhyt- tai pitkäaikaista yhteisöllistä asumista.

Aluehallitus valtuuttaa ikäihmisten toimialan toimialajohtajan käynnistämään tätä päätöstä koskevat tuotannollis-taloudelliset yhteistoimintaneuvottelut.

Käsittely

Keskustelun aikana Erja Hirviniemi teki seuraavan muutosesityksen:

”Paljonko muutokset lisäävät YPA-paikkoja ja oletetaanko, että YPA-paikat vähentävät painetta PYP-paikkoihin ja helpottavat PYP-paikkojen vähentämistä?

Mikä on uusiin tehtävien tulevien tilojen muutokustannukset?
Mitä esim. Ilveskodin ja muiden tyhjenevien tilojen muutos- ja ylläpitokustannukset?

Nyt myös kotihoitoon pitäisi satsata enemmän. Kotihoidossa on tällä hetkellä niin huonokuntoisia ihmisiä, joilla käydään monta kertaa päivässä. Kuinka paljon YPA-paikat lisäävät tarvetta kotihoidon henkilöstön lisäykseen.

Mitä kaikkea LYP:ssä, joita osittain kutsutaan ”kuntoutusyksiköiksi”, on tarkoitus tehdä ja mitä ei. Asiakkaiden maksut ja kela-oikeudet ainakin muuttuvat. Tarvitaan selvitys siitä, miten jo tehdyissä pth-osastojen muutoksissa LYP:iksi maksut, palvelut ja edut ovat muuttuneet ja miten sosiaalihuollon maksuja ja etuja (esim taksiseteleitä) on käytetty menetettyjen Kela-etuuksien korvaamiseen.”

Puheenjohtaja totesi Erja Hirviniemen muutosesityksen raukeavan kannattamattomana.

Keskustelun aikana Johanna Häggman teki muutosesityksen, että asia palautetaan uudelleen valmisteltavaksi päätösesityksen kohdan kolme ”Forssan arviointi- ja kuntoutusyksikön toiminta siirtyy nykyisen osaamiskeskuksen tiloista Heikanrinteeseen kotihoidon henkilöstön käytössä olleisiin tiloihin” osalta.

Puheenjohtaja totesi aluehallituksen kannattavan yksimielisesti Johanna Häggmanin muutosesitystä.

Päätös

Aluehallitus päätti palauttaa uudelleen valmisteltavaksi päätösesityksen kohdan kolme ”Forssan arviointi- ja kuntoutusyksikön toiminta siirtyy nykyisen osaamiskeskuksen tiloista Heikanrinteeseen kotihoidon henkilöstön käytössä olleisiin tiloihin”.

Aluehallitus päätti esittää aluevaltuustolle päätettäväksi, että

1. Janakkalan Tapailakodin ja Hämeenlinnan Ilveskodin toiminnot siirretään Janakkalan sairaalan ja Riihimäen sairaalan (osasto 5) tiloihin kevään 2026 aikana

2. Pitkäaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen yksikkö Birgittakoti muutetaan toiminnaltaan pitkäaikaiseksi yhteisöllisen asumisen yksiköksi.
3. Jokioisten Intalankartanon pitkäaikaisen ympärivuorokautisen palveluasumisen yksikkö Onnela (16 asiakaspaikkaa) jatkaa toimintaansa
4. Lopen Salmelassa tuotetaan jatkossa lyhyt- tai pitkäaikaista yhteisöllistä asumista.

Aluehallitus päätti valtuuttaa ikäihmisten toimialan toimialajohtajan käynnistämään tätä päätöstä koskevat tuotannollis-taloudelliset yhteistoimintaneuvottelut.

Rahoitus- ja investointijohtaja Petrus Kukkonen oli kokouksessa paikalla asiantuntijana tämän asian käsittelyn aikana.

Täytäntöönpano

päätösesitys/aluevaltuusto
päättösote/toimialajohtaja Jorma Haapanen

Muutoksenhaku

Ei muutoksenhakuoikeutta